

15 LAT SZKOLENIA w polskim sporcie żużlowym

Raport obejmuje lata 2000-2014

Autor: Wojciech Jankowski

Warszawa, marzec 2015 r.

Executive summary:

1. W ciągu ostatnich 15 lat szkolenia wydano w Polsce 456 licencji. Po wykluczeniu przypadków odnawiania licencji lub zdawania licencji przez obcokrajowców na potrzeby badania przyjmuje się, że 440 zawodników w latach 2000-2014 uzyskało uprawnienia pozwalające na starty na polskich torach żużlowych. Można zatem przyjąć, że średnio w jednym roku licencję uzyskuje ok. 30 zawodników.
2. W 2012 roku licencję Ż uzyskała rekordowa w latach 2000-2014 liczba aż 46 zawodników. Z tej okazałej liczby tylko 46% zawodników podpisało kontrakt z jakimkolwiek klubem na sezon 2015. Oznacza to, że nieco więcej niż co drugi zawodnik z tej grupy zdecydował się odwieść kevlar na kołek po nie więcej niż 3 latach czynnej kariery zawodniczej. Z kolei w minionym roku do grona żużlowej rodziny dołączyła najmniejsza liczba adeptów w ciągu ostatnich 15 lat – dochowaliśmy się tylko 17 nowych zawodników.
3. Przed sezonem 2015 z polskimi klubami kontrakty podpisało 154 polskich zawodników, z czego aż 82 to juniorzy. Oznacza to, że aż 53% zawodników stanowią żużlowcy do 21. roku życia. Obserwując zastępowalność roczników w ostatnich latach, można przyjąć, że z każdego rocznika do składu ligowego polskich drużyn jest w stanie corocznie przedrzeć się tylko 2-4 zawodników.
4. Statystycznie co 3-ci zawodnik z każdego rocznika kończy karierę po roku lub 2 latach czynnej kariery, co 3-ci przerywa karierę po zakończeniu wieku juniora; tylko pozostali kontynuują karierę po przekroczeniu bariery 21 lat. Średnio co 6-ty zawodnik z każdego rocznika ma szansę na karierę dłuższą niż 9 lat.
5. Z 440 analizowanych zawodników tylko 126 podpisało kontrakty na sezon 2015 (stanowi to 29%). Należy jednak zauważyć, że wśród zawodników z rocznika 1990 i zawodników starszych najwyższy współczynnik aktywności wynosi 19% (stosunek liczby zawodników z ważnymi kontraktami na sezon 2015 w porównaniu z zawodnikami z danego rocznika, którzy w ogóle zdali egzamin na licencję Ż).
6. Na podstawie średnich odsetków można przyjąć, że zawodnicy urodzeni w latach 1983-1990 mieli 80% szans na start w co najmniej jednym biegu w zawodach ligowych. Ta szansa zmniejsza się dla zawodników urodzonych w latach 1991-1994 do ok. 70% (spadek o 10 pp.).
7. Na przestrzeni ostatnich 15 lat największą liczbę zawodników wyszkoliły kluby z Torunia, Zielonej Góry, Leszna, Częstochowy i Rybnika. Najwyższą skutecznością w szkoleniu (mierzoną liczbą zawodników, którzy podpisali kontrakty na sezon 2015 do liczby wychowanków w analizowanym okresie) mogą pochwalić się Tarnów (52% wychowanków z lat 2000-2014 wciąż uprawia sport żużlowy) oraz Bydgoszcz (50%).
8. Klub szkolący młodzież nie odnosi dzisiaj żadnych wymiernych korzyści ze szkolenia. Kluby nie decydujące się obecnie na szkolenie odczuwają kary związane z wymogiem szkolenia.
9. Do najważniejszych rekomendacji rozwojowych dla systemu szkolenia w Polsce należy zaliczyć: koncepcję stworzenia centralnej ligi juniorów, rozwój zachęt finansowych i niefinansowych dla klubów szkolących (np. brak opłat kontraktowych dla PZM, duże ligowe punkty do tabeli w kolejnym sezonie, rozpatrywanie wniosków licencyjnych w pierwszej kolejności), reformę MDMP, ograniczenie liczby startu zawodników zagranicznych w P2LŻ, stworzenie nowych torów oraz wsparcie szkolenia w okręgach.

Wprowadzenie

W 2014 roku odbyły się w Polsce tylko 2 egzaminy na licencję Ż. Do grona żużlowców dołączyło tylko 17 zawodników. Jak długo będą oni kontynuowali swoje kariery? Czy znajdą miejsca w klubowych drużynach w lidze? Czy staną się zawodnikami wysokiej klasy? Czy też może szybko zrezygnują z kariery zawodniczej na rzecz czegoś innego? Te pytania z pewnością co roku towarzyszą wszystkim osobom, które zaangażowane są w system szkolenia adeptów w Polsce. Zawsze powtarzają się również pytania dotyczące kierunków rozwoju systemu szkolenia: czy postawić na masowość szkolenia czy może wyłącznie na jego jakość? Jak zachęcić młodych chłopaków akurat do tej dyscypliny?

Celem niniejszego opracowania jest sprawdzenie, jak długo trwa kariera zawodnika, który zdał egzamin na licencję Ż w ciągu ostatnich 15 lat oraz przeanalizowanie piramidy szkoleniowej w polskim sporcie żużlowym. W dalszej części raportu umieszczono również wnioski oraz rekomendacje, które powinny doprowadzić do rozwoju procesu szkolenia oraz wzrostu masowości sportu żużlowego (pod warunkiem, że jego umasowienie jest celem zarządzających żużlem w Polsce). Celem opracowania nie jest wytykanie błędów bądź wskazywanie winnych niektórych problematycznych elementów systemu, a wyłącznie próba poszukania możliwości rozwoju oraz umożliwienia uprawiania sportu żużlowego jak najliczniejszej grupie młodych zawodników.

O autorze

Wojciech Jankowski – absolwent Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie na kierunku Metody Ilościowe w Ekonomii i Systemy Informacyjne, słuchacz menedżerskich studiów podyplomowych Akademii Kompetencji Menedżerskich w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie, menedżer WTS Nice Warszawa, koordynator Nice Polskiej Ligi Żużlowej, bliski współpracownik promotorów zawodów z cyklu Speedway European Championships oraz Speedway Best Pairs Cup, a także pomysłodawca i organizator cyklu turniejów dla najmłodszych adeptów sportu żużlowego Nice Cup.

Baza danych

Podstawą do analiz przy tworzeniu niniejszego opracowania jest baza danych, który zawiera informacje na temat wszystkich zawodników, którzy pozytywnie zdali egzamin na licencję Ż w ciągu ostatnich 15 lat (w latach 2000 – 2014). Każdy zawodnik został zidentyfikowany ze względu na rok zdania licencji, rok urodzenia, miasto (klub), który go wysłał na szkolenie, liczbę lat czynnej kariery zawodniczej, rok zakończenia kariery oraz fakt, czy odnotował on debiut w lidze czy nie. Za rok zakończenia kariery przyjmuje się rok, w którym dany zawodnik ostatni raz wystąpił w oficjalnych zawodach. Możliwa jest sytuacja, że zawodnik miał jeszcze w kolejnym roku podpisany kontrakt z klubem, ale jeśli nie odnotował żadnego występu w oficjalnych zawodach, to za rok zakończenia kariery przyjmowano poprzednie 12 miesięcy. Baza danych zawiera również zawodników, którzy odnawiali licencję po okresie karencji, ale pierwszą licencję uzyskali jeszcze przed 2000 rokiem. Tych zawodników nie brano pod uwagę w zestawieniach. Podobnie wygląda sytuacja w przypadku zawodników, którzy wcześniej startowali z licencją innej federacji, a w latach 2000-2014 zdali egzamin na licencję Ż, aby startować w zawodach jako Polak.

Wyjątkiem jest jedynie sytuacja, kiedy zawodnik odnawiał licencję, którą zdał wcześniej w latach objętych badaniem. W bazie uwzględniony jest oczywiście jako jeden zawodnik (a nie dwie licencje).

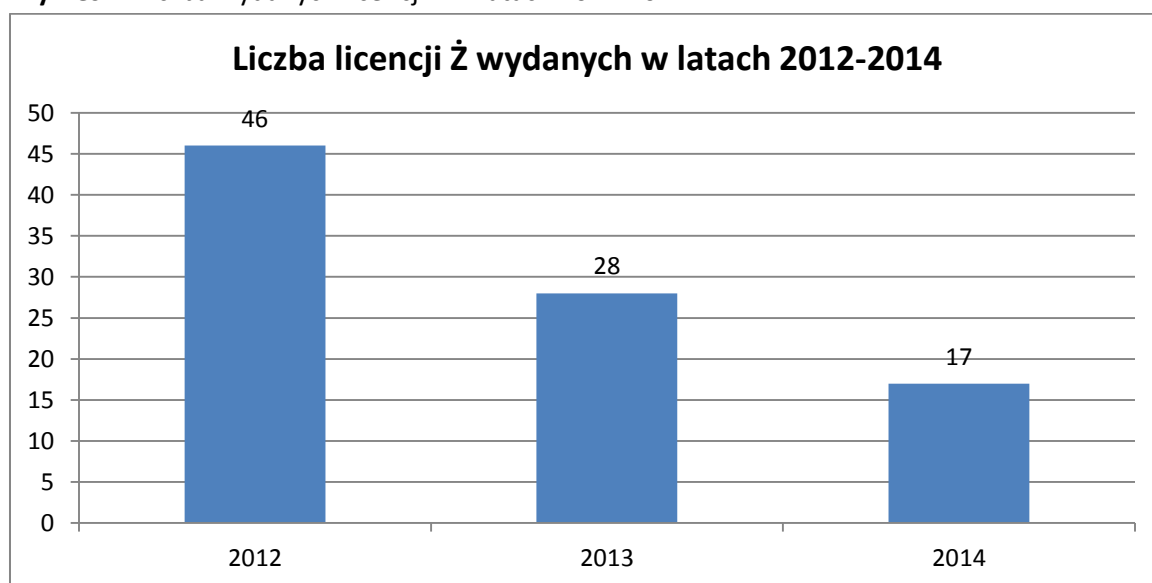
W niektórych przypadkach określenie roku zakończenia kariery było problematyczne. Pojedyncze możliwe pomyłki nie wpływają na końcowy wynik badania. Baza będzie w przyszłości aktualizowana w celu jak najdokładniejszych analiz. Dodatkowo istnieje możliwość jej rozszerzenia o lata 1990-1999, aby w przyszłości móc w pełni wnioskować na temat szkolenia w trakcie ostatnich 25 lat w polskim sporcie żużlowym.

Baza danych aktualna jest na dzień 02.02.2015 r. – tuż po zakończeniu okresu transferowego. Uwzględnia ona zawodników, którzy podpisali kontrakty z klubami posiadającymi ważną licencję w tym dniu. Oznacza to, że w zestawieniach ujęto zawodników, którzy przed sezonem podpisali kontrakty z klubami z Gdańska, Częstochowy, Opola i Bydgoszczy.

Liczba licencji

W ciągu ostatnich 15 lat szkolenia wydano w Polsce 456 licencji. Po wykluczeniu przypadków omawianych wcześniej na potrzeby badania przyjmuje się, że 440 zawodników uzyskało uprawnienia pozwalające na starty na polskich torach żużlowych. Można zatem przyjąć, że średnio w jednym roku licencję uzyskuje ok. 30 zawodników. Liczba zawodników, którzy w danym sezonie dołączają do rodziny żużlowej, uzależniona jest od wielu czynników. Na przestrzeni ostatnich trzech lat mieliśmy do czynienia z krańcowymi sytuacjami na przestrzeni minionych 15 lat. W 2012 roku licencję Ż uzyskała rekordowa liczba aż 46 zawodników. Jednak z tej okazałej liczby tylko 46% zawodników podpisało kontrakt z jakimkolwiek klubem na sezon 2015. Oznacza to, że nieco więcej niż co drugi zawodnik z tej grupy zdecydował się odwiesić kevlara na kołek po maksymalnie 3 latach czynnej kariery zawodniczej. Z kolei w minionym roku do grona żużlowej rodziny dołączyła najmniejsza liczba w ciągu ostatnich 15 lat – dochowaliśmy się tylko 17 nowych zawodników. Spadek liczby wydawanych licencji w ciągu ostatnich 3 lat jest widoczny na wykresie 1.

Wykres 1. Liczba wydanych licencji Ż w latach 2012-2014.

Źródło: opracowanie własne.

Z punktu widzenia masowości sportu z pewnością lepiej byłoby, gdyby każdego roku egzamin na licencję Ź zdawało jak najwięcej zawodników. Z drugiej jednak strony, jeśli za 3 lata dalej karierę będzie kontynuowało tych 17 zawodników, którzy uzyskali licencję w minionym roku, będzie to porównywalna liczba z tymi, którzy uzyskali uprawnienia trzy lata wcześniej, a kontynuują swoją karierę. Pojawiają się w tym momencie dwie skrajne drogi, które są brane pod uwagę przy wyznaczaniu kierunków rozwoju systemu szkolenia sportu żużlowego w Polsce:

- a) Czy postawić na masowość szkolenia przy założeniu, że tylko najmocniejsze jednostki przedostaną się do seniorskiego sportu?
- b) Czy postawić na jakość szkolenia i szkolić wyłącznie jednostki, które z większym prawdopodobieństwem znajdą miejsca w składach drużyn, przeznaczając na nie także większe środki finansowe?

Zastępowalność roczników

Należy w tym momencie zwrócić uwagę na to, jakie jest zapotrzebowanie na polskich zawodników ze strony klubów. Przed sezonem 2015 z klubami kontrakty podpisało 154 polskich zawodników, z czego aż 82 to juniorzy. Oznacza to, że aż 53% zawodników stanowią żużlowcy do 21. roku życia.

Dla zawodników urodzonych w 1993 roku będzie to pierwszy rok startów w charakterze seniora. O ile można przypuszczać, że Kacper Gomólski, Szymon Woźniak i Tobiasz Musielak powinni znaleźć miejsca w składach swoich drużyn, o tyle dalszy los Kamila Adamczewskiego, Łukasza Sówki, Edwarda Mazura czy Patryka Malitowskiego nie jest oczywisty. Analizując wcześniejszy rocznik (1992), właściwie tylko Patryk Dudek i Wojciech Lisiecki byli w stanie wywalczyć sobie pewne miejsca w składach swoich drużyn.

Cofając się jeszcze rok wcześniej (1994), widzimy dwóch zawodników o ugruntowanej pozycji w środowisku (Przemysław Pawlicki i Maciej Janowski) oraz dwóch solidnych ligowców (Damian Adamczak i Jakub Jamróg). Pozostali zawodnicy z tego rocznika, którzy przetrwali wiek juniora (Maciej Fajfer i Tadeusz Kostro), w poprzednich dwóch latach mieli bardzo mało okazji do startów. Pozostali zawodnicy z tego rocznika zdecydowali się na zakończenie kariery.

Podążając tym tropem zauważymy, że z każdego rocznika do składu ligowego polskich drużyn jest w stanie corocznie przedrzeć się tylko 2-4 zawodników. Taki mały dopływ zawodników po 21. roku życia spowodowany jest kilkoma czynnikami:

- a) Zmniejszająca się liczba drużyn w rozgrywkach (mniejsza liczba miejsc pracy),
- b) Przedłużający się wiek emerytalnych żużlowców. Zawodnicy o ugruntowanej pozycji nie kończą dzisiaj kariery tak szybko jak kiedyś.
- c) Otwarcie rozgrywek na zawodników zagranicznych.
- d) Coraz mniejsza liczba meczów oraz problemy sportu żużlowego w wydaniu ligowym w sąsiednich krajach.

Rywalizacja w każdym roczniku o te 2-4 miejsca jest niezwykle zacięta. O ile można przypuszczać, że spośród zawodników, którzy ostatni rok startują w gronie juniorów (rocznik 1994), Piotr Pawlicki

znajdzie w sezonie 2016 pewne miejsce w składzie każdego zespołu, o tyle kariera Artura Czai, Oskara Fajfera, Ernesta Kozy czy Rafała Malczewskiego może potoczyć się bardzo różnie.

Tabela 1 przedstawia liczebności polskich zawodników z danego rocznika, którzy podpisali kontrakt z jakimkolwiek klubem na sezon 2015. W tej chwili najliczniejszą grupę tworzą zawodnicy z rocznika 1995-1997 – aż 56 takich zawodników podpisało przedsezonowe kontrakty z klubami. Na podstawie powyższym obserwacji z dużym prawdopodobieństwem można uznać, że tylko 6-12 z nich znajdzie miejsce w składzie drużyny ligowej w najbliższych latach

Tabela 1. Polscy zawodnicy z kontraktami na sezon 2015 z podziałem według roku urodzenia.

rok urodzenia	Speedway Ekstraliga	Nice PLŻ	PLŻ2	Razem
1968			1	1
1971	1			1
1973		1		1
1975	1	2	1	4
1976	1	1	1	3
1977	1	2		3
1978		1	1	2
1979	1			1
1980	1		2	3
1981	1	1		2
1982	2	1		3
1983	2	2		4
1984	2	2	1	5
1985	2	1	2	5
1986	1			1
1987		4	2	6
1988	1			1
1989	1		2	3
1990	1	1	1	3
1991	2	2	2	6
1992	1		4	5
1993	3	3	3	9
1994	7	3	1	11
1995	12	2	6	20
1996	6	7	6	19
1997	7	6	4	17
1998	6	4		10
1999	4	1		5
Razem	67	47	40	154

Źródło: opracowanie własne.

Kiedy zawodnik kończy karierę?

Opisywane wyżej zagadnienia płynnie prowadzą do analizy, jak długo trwa kariera zawodnika uprawiającego sport żużlowy. Tabela 2 przedstawia zawodników, którzy w latach 2000-2014 zdobyli licencję Ż z podziałem na rok urodzenia. W kolejnej kolumnie widnieje liczba zawodników, którzy są w dalszym ciągu aktywni (mają podpisane kontrakty z dowolnym klubem na sezon 2015). Kolejne kolumny przedstawiają procentowo odsetek zawodników, którzy zdecydowali się na zakończenie kariery odpowiednio po 1-2, 3-4, 5-6, 7-8 latach czynnej kariery zawodniczej. W ostatniej kolumnie zaprezentowano odsetek zawodników, którzy w trakcie kariery odjechali przynajmniej jeden bieg w meczu ligowym (bez względu na wynik oraz klasę rozgrywkową, w której startowali).

Tabela 2. Analiza długości czynnej kariery żużlowca, który zdał egzamin na licencję Ż w latach 2000-2014.

Rok ur.	Liczba zawodników, którzy uzyskali licencję Ż	Liczba zawodników, którzy podpisali kontrakt na sezon 2015	Odsetek zawodników, którzy zakończyli czynną karierę zawodniczą po przejechaniu... lat kariery				Odsetek zawodników, którzy wciąż startują lub ich kariera trwała/trwa 9 i więcej lat	Odsetek zawodników, którzy wzięli udział w co najmniej jednym biegu w meczu ligowym
			1-2	3-4	5-6	7-8		
1970	1	0	100%					0%
1974	1	0			100%			100%
1977	1	0	100%					0%
1980	3	0	100%					33%
1981	2	0	100%					50%
1982	4	0	25%	25%	25%		25%	50%
1983	21	1	52%	24%	10%	5%	10%	81%
1984	45	4	27%	24%	24%	4%	20%	80%
1985	29	5	24%	38%	14%	7%	17%	83%
1986	31	2	29%	29%	29%	3%	10%	81%
1987	33	6	21%	36%	15%	6%	21%	76%
1988	19	1	42%	32%	5%	5%	16%	58%
1989	33	4	27%	21%	24%	12%	15%	76%
1990	19	3	16%	37%	16%	16%	16%	84%
1991	20	6	35%	25%	10%	15%	15%	70%
1992	25	6	40%	20%	16%	24%		68%
1993	27	9	37%	19%	15%	30%		74%
1994	29	12	31%	28%	24%	17%		66%
1995	34	19	24%	38%	38%			56%
1996	29	18	24%	69%	7%			55%
1997	19	15	37%	63%				37%
1998	11	11	55%	45%				45%
1999	4	4	100%					25%
RAZEM	440	126	32%	32%	18%	9%	9%	69%

Źródło: opracowanie własne.

UWAGA:

czerwony prostokąt: odsetek aktywności nie przekracza 19%.

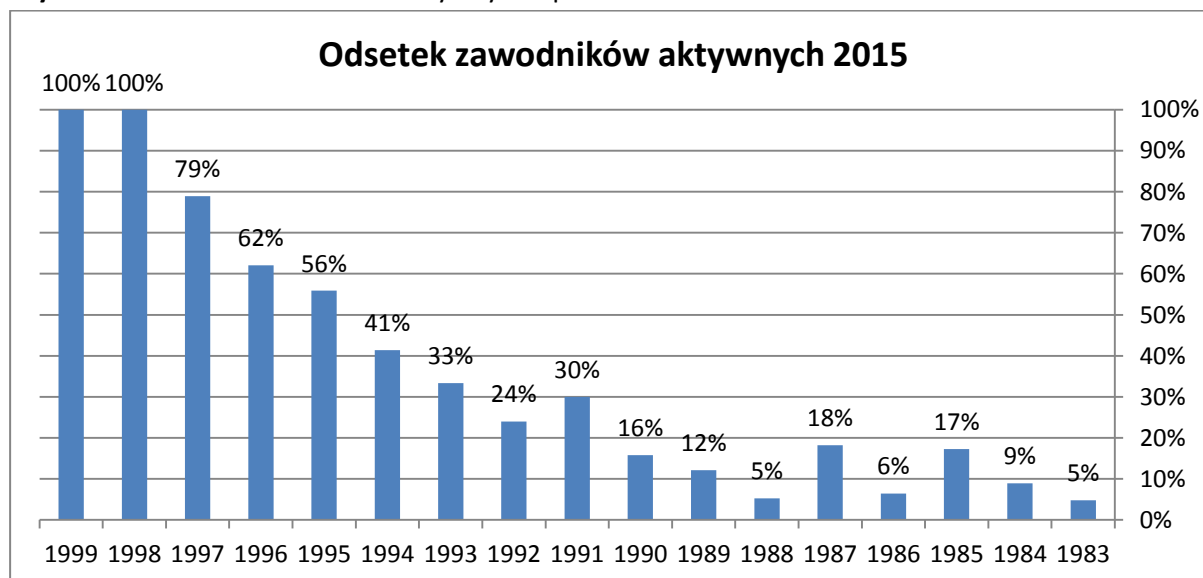
czarny prostokąt: średnio 30% zawodników kończy karierę po 1-2 latach jazdy, a ok. 60% po 3-4 latach.

Na podstawie zbiorczej analizy tabeli 2 można stwierdzić, że z 440 analizowanych zawodników tylko 126 podpisało kontrakty na sezon 2015 (stanowi to 29%). Należy jednak zauważyć, że wśród zawodników z rocznika 1990 i zawodników starszych najwyższy współczynnik aktywności wynosi 19% (czerwony kwadrat w tabeli). Na tej podstawie można stwierdzić, że najwyżej co 6-ty zawodnik z każdego rocznika, który zdaje licencję Ż, ma szansę na karierę dłuższą niż 9 lat.

W Polsce przyjęto się mówić o chorobie wieku juniora. Kiedy zawodnik kończy 21. rok życia, znacznie zmniejsza mu się liczba startów i nie potrafi poradzić on sobie w seniorskiej karierze. Warto jednak zwrócić uwagę, że średnio 30% zawodników z każdego rocznika kończy karierę już po 1 lub 2 latach czynnej kariery! Kolejne 30% zawiesza kewlar na kołku po 3-4 latach czynnej kariery zawodniczej (czarny prostokąt w tabeli 2). W ten sposób można dojść do wniosku, że ok. 2/3 zawodników z każdego rocznika, nie rozpocznie w ogóle kariery seniorskiej. Ze względu na opisywane w tym opracowaniu trendy ten odsetek może się zwiększać w najbliższych latach. Tylko 1/3 zawodników ma szansę na rozpoczęcie kariery seniora, ale jak wynika z analizy odsetka zawodników, którzy startują co najmniej 9 lat, na taki długi staż szansę ma co 6-ty zawodnik.

Wykres 2 przedstawia odsetek zawodników z każdego rocznika, którzy zdobyli licencję w latach 2000-2014 i podpisali kontrakty z dowolną drużyną na sezon 2015. W przybliżeniu można przyjąć, że odsetek ten spada w tempie geometrycznym.

Wykres 2. Odsetek zawodników aktywnych z podziałem na rok urodzenia.

Źródło: opracowanie własne.

Taki kształt wykresu jest zgodny z oczekiwaniami. Silny spadek w początkowych latach wskazuje jednak na bardzo silną selekcję oraz postępującą elitaryzację dyscypliny. Wykres powinien prezentować spadek, jednak z większym przesunięciem w kierunku kariery seniora. Bardziej łagodna selekcja byłaby także ilustrowana przez spadek w tempie zbliżonym do arytmetycznego.

Ostatnia kolumna w tabeli 2 wskazuje odsetek zawodników, którzy mieli okazję wystąpić w chociaż jednym biegu w meczu ligowym na dowolnym poziomie. Na podstawie średnich odsetków można przyjąć, że zawodnicy urodzeni w latach 1983-1990 mieli 80% szans na start w zawodach ligowych. Ta szansa zmniejsza się dla zawodników urodzonych w latach 1991-1994 do ok. 70% (spadek o 10 pp.). Warto jednak zauważyć, że gdyby za kryterium przyjąć np. liczbę wyścigów w meczach ligowych przekraczającą 10 (start w co najmniej 2-3 meczach ligowych) analizowane odsetki znacząco spadłyby.

Szkolenie w klubach

Na przestrzeni ostatnich 15 lat największą liczbę zawodników wyszkoliły kluby z Torunia, Zielonej Góry, Leszna, Częstochowy i Rybnika. Każdy z wymienionych klubów wyszkolił ponad 30 zawodników, czyli średnio więcej niż dwóch na sezon. Należy jednak zwrócić uwagę, że z tego grona wielu zawodników dawno zakończyło już swoją karierę. Dla przykładu w Rybniku tylko co 10-ty zawodnik kontynuuje czynną karierę, a w Toruniu co 5-ty zawodnik. Najwyższą skutecznością w szkoleniu (mierzoną liczbą zawodników, którzy podpisali kontrakty na sezon 2015) mogą pochwalić się Tarnów (52% wychowanków z lat 2000-2014 wciąż uprawia sport żużlowy) oraz Bydgoszcz (50%), a także... Bąków (Klaudia Szmał).

Tabela 3. Porównanie systemu szkolenia w poszczególnych klubach.

Klub (miasto)	Liczba zawodników, którzy zdali egzamin na licencję Ż w latach 2000-2014	Odsetek zawodników, którzy podpisali kontrakt na sezon 2015 z dowolnym klubem
Toruń	37	19%
Zielona Góra	34	26%
Leszno	32	34%
Częstochowa	31	35%
Rybnik	31	10%
Bydgoszcz	26	50%
Gorzów Wielkopolski	26	42%
Gdańsk	24	29%
Ostrów Wielkopolski	22	23%
Gniezno	21	43%
Tarnów	21	52%
Rzeszów	20	35%
Grudziądz	19	21%
Piła	19	26%
Opole	14	14%
Wrocław	13	31%
Krosno	11	9%
Lublin	11	18%
Rawicz	10	30%

Poznań	5	0%
Łódź	4	0%
Świętochłowice	3	0%
Taczanów	3	0%
Warszawa	1	0%
Mirków	1	0%
Bąków	1	100%

Źródło: opracowanie własne.

Obecnie Polski Związek Motorowy nakłada obowiązek startu w Młodzieżowych Drużynowych Mistrzostwach Polski na wszystkie kluby Nice PLŻ oraz PZLŻ. Kluby biorące udział w rozgrywkach Speedway Ekstraligi nie mają obowiązku startować w tych rozgrywkach. W przypadku klubów zobligowanych do startu w MDMP brak wystawienia drużyny w pojedynczej rundzie eliminacyjnej związany jest z karą finansową.

Klub szkolący młodzież nie odnosi dzisiaj żadnych wymiernych korzyści ze szkolenia. W związku z tym coraz więcej klubów decyduje się kupować od innych klubów juniorów zgodnie z zapotrzebowaniem. Rozgrywki MDMP nie cieszą się obecnie żadnym prestiżem – zwycięstwo nie wiąże się z korzyściami finansowymi lub pozafinansowymi.

Rekomendacje dla systemu szkolenia w Polsce

Poniżej zamieszczono listę autorskich rekomendacji, które można wprowadzić w najbliższej przyszłości celu rozwoju systemu szkolenia w Polsce oraz stworzenia pełnej piramidy szkolenia w sporcie żużlowym. Niektóre z rekomendacji wzajemnie się wykluczają, stąd nie wszystkie będą możliwe do wprowadzenia jednocześnie.

1. **Stworzenie centralnej ligi juniorów z możliwością startu zawodników krajowych do 24 lat.** Start tylko dla zainteresowanych klubów, bez kar za brak zgłoszenia do rozgrywek. Mecze rozgrywane na zasadzie dwumeczu (co najmniej 5 zawodników w składzie). Brak wynagrodzenia dla zawodników za start w takich zawodach. Możliwość startu w drużynie gościa, którego punkty nie są wliczane do finalnego wyniku drużyny.
2. **Opracowanie systemu zachęt finansowych i niefinansowych nagradzających za start w rozgrywkach młodzieżowych:**
 - a) Zwolnienie z opłat kontraktowych na rzecz PZM za podpisane kontrakty w kolejnym sezonie; zwolnienie z opłat licencyjnych
 - b) Duże ligowe punkty do tabeli w kolejnym sezonie bez względu na klasę rozgrywkową, w której będzie występował dany klub
 - c) Rozpatrywanie wniosków licencyjnych w pierwszej kolejności – szybsza możliwość kontraktowania zawodników
 - d) Możliwość organizacji wybranej imprezy krajowej w kolejnym sezonie
 - e) System stypendiów dla najlepszych zawodników

- f) Zwolnienie dla klubu z opłat za osoby urzędowe PZM (sędzia, komisarz toru) w kolejnym sezonie
3. **Wsparcie szkolenia w okręgach** – powrót do trzech lig regionalnych na zasadach czwórmechów bądź rywalizacji indywidualnej (młodzieżowa liga pomorska, młodzieżowa liga zachodnia, młodzieżowa liga południowa).
 4. **Odgórnie ograniczenie liczby zawodników zagranicznych w rozgrywkach PZLŻ.** Ograniczenie może być wprowadzone stopniowo na przestrzeni 3-4 lat.
 5. **Zwiększenie liczby zawodników w składach meczowych drużyn na wszystkich poziomach.**
 6. **System stypendialny dla zawodników oparty o współpracę ze szkołami** – zawodnik, który objęty jest programem stypendialnym, tak długo w nim się utrzymuje, dopóki jest w stanie udokumentować postępy w edukacji (określona średnia ocen / monitorowanie postępów z nauki języków obcych). Gdyby zawodnik zdecydował się na zakończenie kariery, miałby wtedy większe szanse (lepszy start) na zdobycie wykształcenia oraz wybór innej drogi edukacyjnej czy zawodowej.
 7. **Reforma rozgrywek Młodzieżowych Drużynowych Mistrzostw Polski** oraz modyfikacja nagród w celu zachęcenia klubów do udziału w rozgrywkach jak w punkcie 2.
 8. **Stworzenie nowych ośrodków sportu żużlowego, odbudowa starych torów.**
 9. **Metoda marchewki: Nagradzanie klubów szkolących. Brak kar dla klubów, które nie szkolą zawodników.**